

OPRACOWAŁA:

Karolina Korus-Spandel
Zespół Szkolno-Przedszkolny 5 w Żorach

Liczy się każda kropla – jak oszczędzać wodę?

POZIOM EDUKACYJNY:	PRZEDMIOT:
szkoła podstawowa, klasy 4–6	geografia, przyroda

TEMAT PRZEWODNI:

Liczy się każda kropla – jak oszczędzać wodę?

CEL LEKCJI:

wskazywanie znaczenia wody dla życia i gospodarki, poznanie sposobów oszczędzania wody w domu i w szkole, opracowanie inicjatywy lokalnej związanej z ochroną zasobów wodnych; wskazywanie konkretnych przykładów marnowania wody; zaproponowanie działań, które ograniczą zużycie wody; współpraca w grupie nad projektem; wyjaśnienie, skąd bierze się woda w jego najbliższym otoczeniu.

METODY PRACY / DZIAŁANIA NA LEKCJACH:

Ćwiczenia praktyczne

- stacje zadaniowe: „Poznaj problem!”; klasa pracuje w grupach, czas realizacji każdej ze stacji wynosi kilka minut, po czym następuje zmiana:
- Stacja 1 – Gdzie marnujemy wodę? Zdjęcia przedstawiające różne sytuacje np. ciekący kran, zbyt długa kąpiel, podlewanie trawnika w południe, **ręczne** mycie naczyń, odkręcony kran w szkolnej toalecie itp. Uczniowie przyporządkowują je do kategorii: codzienne, domowe, szkoła, otoczenie.
- Stacja 2 – Ile wody naprawdę zużywamy?
Uczniowie otrzymują karty z obrazkami przedstawiającymi codzienne czynności/urządzenia, które wymagają użycia wody, np. prysznic, zmywarka, kąpiel, mycie zębów, podlewanie ogródka, spluczek. Zadaniem uczniów jest ułożenie ich w kolejności, począwszy od tych czynności/urządzeń, które wymagają najmniejszego zużycia wody. Warto wspomnieć

uczniom o kalkulatorze śladu wodnego i zachęcić, aby w domu policzyli indywidualny ślad wodny. Kalkulator śladu wodnego: <https://rankomat.pl/woda/#/>

Ćwiczenia terenowe

- uczniowie zastanawiają się i starają rozeznaczyć, skąd bierze się woda w ich okolicy: w domu, w szkole i budynkach, które codziennie odwiedzają, a także co dzieje się ze zużytą przez nich wodą; mogą również wybrać się na wycieczkę, do lokalnej oczyszczalni ścieków,

Ćwiczenie z zakresu sprawczości zgodne z filozofią zero waste

- fakty i mity o wodzie; zadanie uczniów polega na ocenie w kategoriach prawdy/fałszu zaproponowanych zdań:
  - Mit: Kapanie z kranu to tylko kilka, kropeł nic wielkiego. Fakt: Kapiący kran może być źródłem marnowania nawet 20–30 litrów wody dziennie.
  - Mit: Mycie zębów przy odkręconym kranie jest ok. Fakt: Podczas dwóch minut mycia zębów z kranu może wypłynąć nawet 12 litrów wody.
  - Mit: Woda butelkowana jest lepsza od kranówki. Fakt: Czasem jest to dokładnie ta sama woda, tylko zapakowana, a produkcja plastikowych butelek obciąża środowisko.
  - Mit: Na Ziemi nigdy nie zabraknie wody, bo krąży ona w przyrodzie. Fakt: Woda krąży, ale tylko część zasobów to woda słodka nadająca się do użycia. Zanieczyszczenia i zmiany klimatu zmniejszają dostępność wody pitnej.
  - Mit: Woda deszczowa jest brudna i nie nadaje się do wykorzystania. Fakt: Można bezpiecznie używać jej do podlewania roślin, a nawet spłukiwania toalety.
  - Mit: Oszczędzanie wody to chwilowa moda. Fakt: Oszczędzanie to jeden z kluczowych elementów ochrony klimatu i zrównoważonego rozwoju.
  - Mit: Oszczędzanie wody jest trudne. Fakt: Drobne codzienne decyzje, takie jak zakręcanie kranu, krótszy prysznic czy zbieranie deszczówki, mogą dać duże efekty.
  - Mit: Podczas kąpieli w wannie zużywa się tyle samo wody, co podczas kąpieli pod prysznicem. Fakt: Wanna to około 120–160 litrów, szybki prysznic to 30–50 litrów.

Ćwiczenia z wyobraźni

- zadaniem uczniów jest zaproponowanie haseł nawołujących do oszczędzania wody; następnie biorą oni udział w dyskusji oraz w tzw. rundzie pytań:
  - Czego się dzisiaj nauczyłeś?
  - Czy jest jakieś działanie, które mógłbyś wdrożyć, aby oszczędzać wodę?
  - Czy wykonasz jakiś krok w kierunku oszczędzania wody w swoim domu?
  - Czy chciałbyś podzielić się swoimi przemyśleniami na ten temat?
  - Czy jesteś w stanie przyznać się do marnowania wody? Czy po dzisiejszej lekcji będziesz starał się to zmienić?
  - Czy ktośś z was jest w stanie przyznać, że nie marnuje wody i stara się ją oszczędzać?

Ćwiczenia z lokalności i regionalności

- uczniowie w grupach tworzą małe projekty działań, które mogą wdrożyć w swojej szkole lub okolicy – nauczyciel podaje tylko tytuł, uczniowie wymyślą resztę np.:
  - „Kran challenge” – uczniowie sprawdzają, czy krany w szkole nie ciekną i zgłaszają to woźnemu,
  - „Kropla do kropelki” – kampania informacyjna z plakatami w toaletach,
  - „Butelka deszczówki” – przeprowadzenie zbiórki na pojemniki do gromadzenia deszczówki przy szkolnym ogródku,

- „Liczymy krople” – monitoring zużycia wody w klasie lub szkole,
- „Prysznic zamiast kąpieli” – kampania społeczna skierowana do uczniów oraz ich rodzin,

Ćwiczenia oparte na międzypokoleniowości

- zapytaj rodziców, dziadków, ciocię, wujka, czy kiedyś mówiło się o oszczędzaniu wody, czy woda kiedyś była droższa/tańsza?

(EKO)INSPIROWNIK NAUCZYCIELSKI. MATERIAŁY DODATKOWE I MULTIMEDIA:

EduZabawy, *Prezentacja: Jak możemy oszczędzać wodę każdego dnia? dla dzieci, uczniów*. Film edukacyjny, YouTube, 17.12.2025, <https://youtu.be/mH6g3igZAMU>

rankomat.pl, kalkulator śladu wodnego, 17.11.2025, <https://rankomat.pl/woda/#/>

Fundacja Aeris Futuro, *Ślad wodny – co to jest?*, 17.12.2025, <https://aerisfuturo.pl/projekt/slady-wodny-co-to-jest/>

SŁOWA KLUCZE:

woda, marnowanie, oszczędzanie, kropla do kropli, racjonalne zużycie.